

wat minder gewetensbezwaar, wat minder geloof in de goede trouw der kooplieden, in korten tijd een nogal goede carrière had kunnen maken. Maar nu haar leven geheel open voor ons ligt, moeten we wel zien, dat dit tot het einde er een was van een arme gevangen vogel. Drievoudige gevangenschap, van het gemartelde lichaam, het verhongerende hart en de vijandige wereld. . . . Er was voor haar uit die boosaardige kooi geen andere uitgang dan die waardoor men slechts eenmaal gaat."

De schrijfster is gepréoccupeerd door de vraag in hoeverre de geloofs-overtuiging der kunstenaress haar werk beïnvloed heeft in de verschillende phazen; legde de dikwijls goed oordeelende Raynal (na het overlijden) vooral den nadruk op de godsdienst geworden kunst, de biografie meent, dat de kunst, in de laatste jaren vooral, beheerscht werd door het geloof, doch dat dit nog niet het geval was toen zij de bovengenoemde communiante schilderde — ondanks het onderwerp: „het is of zij (daarin) alles wat er hevig Spaansch in haar was, op éénmaal heeft uitgegoten — misschien ook een geheim gevoel van wrok jegens een godsdienst, waarin ze tot dat oogenblik slechts martelingen had kunnen vinden." Deze kunst is dikwijls zoo menschelijk, zoo levend, dat ook iemand, die niet katholiek, zelfs iemand, die niet „Christelijk" is, niet vreemd staat tegenover een schilderij als dat van den kleinen Tarcissius, ook al zal hij niet de geestdrift ondervinden van een geëxalteerden geloovige, als de dichter Paul Claudel, die door dit doek tot een lang vers geïnspireerd werd.¹⁾

De beste karakteristiek van een kunstenaar is zijn werk. Kent men hem daaruit te weinig, dan is hij wellicht maar een matig kunstenaar. Het werk van M. Blanchard kenschetst haar gevoel, haar ernst, haar intelligentie, haar kunde en haar kunnen, haar wilskracht en nog meer. . . . Wie haar werk kent, wil méér van haar weten, wie iets van haar levenstragedie weet, verlangt haar werk te zien. Zij heette eigenlijk M. Gutierrez-Blanchard naar haar Spaanschen vader; haar moeder was half Fransch, half Poolsch. „Seul l'amour du Christ retrouvé put enfin effacer, vers la fin de sa vie, la rancune farouche qu'elle n'avait cessé de nourrir contre cette mère placide et satisfaite qui n'avait jamais tenté de la faire soigner"²⁾ (ze was n.l. mismaakt gebleven ten gevolge van een val van haar moeder, kort voor haar geboorte, toen deze het rijtuig der Poolsche grootmoeder besteeg). Zij werd te Santander geboren. . . . „gedurende geheel haar kindsheid en later, toen zij te Madrid op 18-jarigen leeftijd haar opleiding in de schilderkunst begon, in den tijd wanneer het hart vervuld is van verwachting en liefde, liepen de straatjongens haar achterna, beleedigden zij haar, deden ze haar gang na en de vrouwen maakten opzichtig een kruis om zich te behoeden tegen het

¹⁾ Opgenomen in: *la Vie Intellectuelle* van October 1931 (Editions du Cerf. Paris).

²⁾ Dit en het volgende is grootendeels ontleend aan de kort biografie door I. Rivière éditions Correa, Paris '33 vroeger in: „*La vie intellectuelle*" van Juni 1932.